

SOLUKU LOMAOTOIMINTA

Risto Lappalainen
järjestösuunnittelija
9.9.2011

Näemme helposti ongelmat

Vai näemmekö mahdollisuudet

Soluku-lomat vastaisku ongelmakeskeiselle ja medikalisoituneelle hoito ja kuntoutusjärjestelmälle

Soluku lomat voidaan nähdä kuntoutuksen tuloksia tukevana toimintana, missä yksilöllä on mahdollisuus kokeilla aidossa ympäristössä ja oikeassa tilanteessa kuntoutuksella saavutettua toimintakykyä

Soluku toiminnan peruspilarit

- Motivaatio
- Elämys
- Sosiaalisuus ja ryhmän tuki
- Erilaisuus/vertaisuus
- Osallisuus
- Biopsykososiaalinen toimintakyky
- Omatoimisuus/turvallisuus
- Luonnon voimaannuttava merkitys

1. ASIAKKAAN MOTIVAATIO

- Halu toimia ja kokeilla
- Mielekäs tekeminen
- Toiminta tuottaa mielihyvää

**Eli itsensä toteuttaminen
tavoitteellisen ja
tarkoituksenmukaisen
toiminnan kautta**

**Hinku rinteseen on kova
vammautumisen jälkeenk**

2. ELÄMYS

- Elämys on kokemus, joka jää lähtemättömästi ihmisen mieleen (hyvä tai huono)
- Ns. flow-ilmiö kun toiminta imaisee yksilön ja se tuottaa niin suurta mielihyvää, että se itsessään pitää toimintaa yllä
- Oleellista, että ihminen itse saa sen aikaan

Vauhdin hurmaa

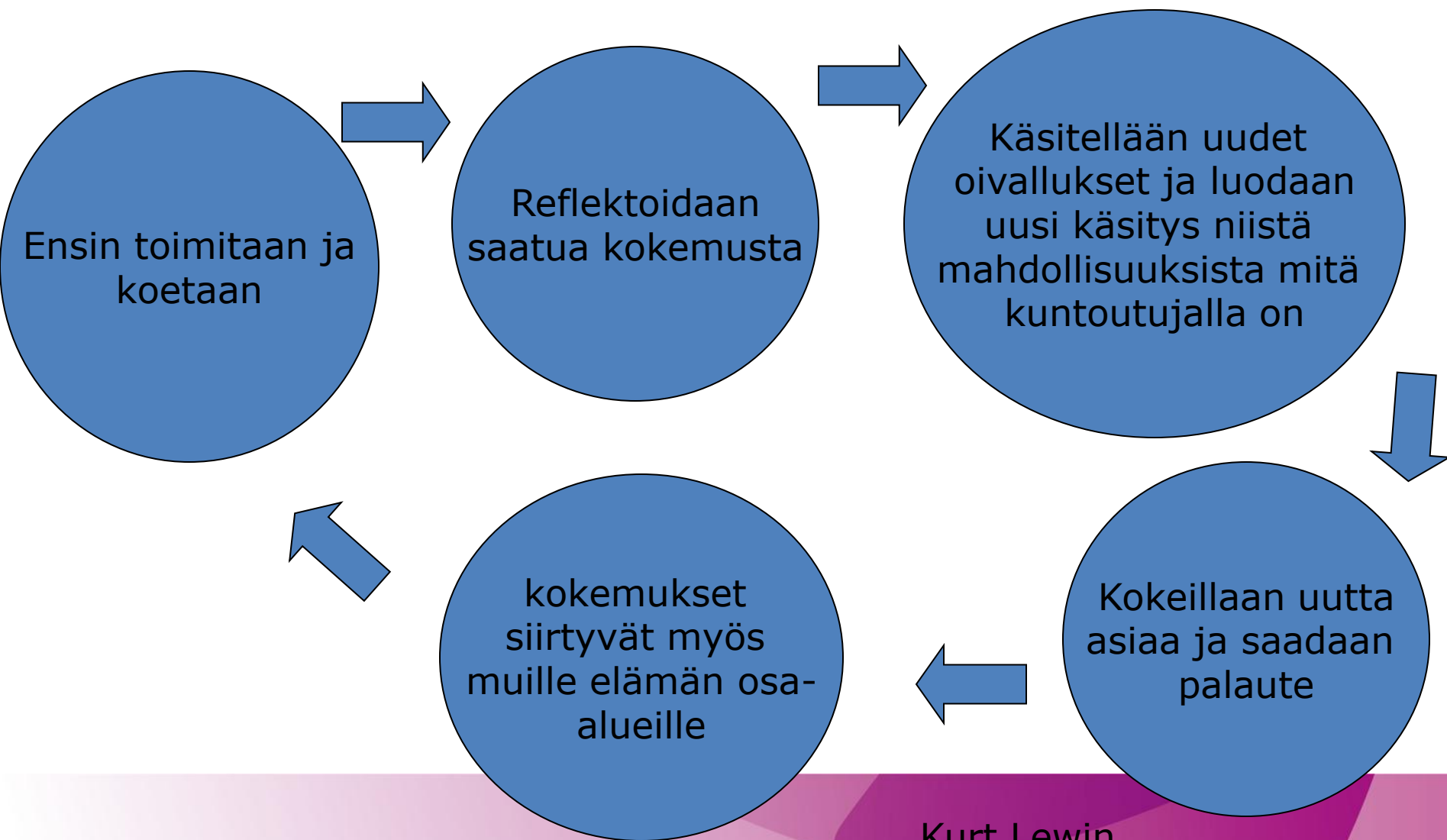
Seikkailukasvatus ja elämypedagoginen oppiminen

- Seikkailukasvatus on elämypedagogiikkaa kunhan muistetaan , että seikkailulliset elämykset ja kokemukset ovat harkittuja ja niiden tarkoituksena on saada aikaan yksilössä ja ryhmässä oppimista,

Elämyspedagoginen/kokemusperäinen oppiminen toiminnan lähtökohtana

Lewinin dynaaminen oppimismalli, jota Kolbe jalosti kokemusperäisen oppimisen malliksi

Kokemus laajenee

Kokemusoppiminen

- Oppiminen on tiedon muuntamisen prosessia, jossa tietoa syntyy eli kokemus muuttuu tiedoksi ja siihen liittyy aina yksilön ja ympäristön välinen vuorovaikutus (David Kolb)
- Vammautuneella/vammaisella henkilöllä oppimisen esteenä usein pelot, toiminnan vaatima soveltaminen eri ympäristöissä ja itseluottamuksen ja -tuntemuksen puute

Tärkeää tukea yksilön osallisuutta ja voimaantumista, jolloin yksilö nähdään

Aivojen käyttö

- Tasa-arvoisena
- Vuorovaikutteisena yksilönä
- Yksilön subjektiivisuus ja omat pyrkimykset ovat tärkeitä
- Sisältöpäin ohjautuvana itsensä kehittäjänä (ongelman ratkaisu kyky)
- Yhteisön osana ja voimavarana

3.SOSIAALISUUS JA RYHMÄN TUKEA

- Ryhmän tiivis vuorovaikutus
- Tavoitteellinen yhteinen päämäärä
- Toisten tsemppaaminen
- Välitön palaute ryhmältä
- Yhteenkuuluvuuden tunne
eli kaveria ei jätetä henki

Yhdessä eteenpäin

4. VERTAISUUS/ERILAISUUS

- Kuntoutus perinteisesti diagnoosikeskeistä toimintaa
- Vammaisjärjestöjen toiminta diagnoosikeskeistä
- Soluku toiminnan vertaisuus lähtee toiminnasta ja yhteisestä mielenkiinnosta
- Samalla lomalla hyvin erilaisia toimintarajoitteita

Erityisyys tuo tässä haasteen yhteisölle eli ryhmälle

- Ei ole pelkästään yksilön tehtävä muuttaa käytöstään tai täyttää ryhmän vaatimuksia vaan ryhmän on muutettava toimintaansa yksilön tarpeiden mukaisesti.
- Yksilö näkee myös itsensä uudella tavalla muiden erilaisuutta peilatessaan

Vertaansa vailla olevaa porukkaa

5. OSALLISUUS/ESTEETTÖMYYS

- Syntyy vuorovaikutuksessa yksilön ja yhteisön välillä
- Koko kulttuurimme on muotoutunut tämän vuorovaikutuksen pohjalta
- Yksilön minäkuva ja roolit muotoutuvat tämän vuorovaikutuksen kautta
- Osallistavan toimintakulttuurin ja esteettömän ympäristön rakentamista

Esteetön ympäristö

6. BIOPSYKOSOSIAALINEN TOIMINTAKYKY

- Toiminnassa tarkastellaan yksilön mahdollisuuksia saavuttaa rooleja yhteisössä toiminnan kautta
- Tarkastelun kohteena ovat ne toimintakyvyn osa-alueet, jotka estävät tai mahdollistavat positiivisten roolien saamista

Minäkin voi lasketella itsenäisesti

7. OMATOIMISUUS JA TURVALLISUUS

- Älä tee toisen puolesta asioita
- Anna mahdollisuus kokeiluun
- Huomioi toiminnan riskit suhteessa toimintakykyyn ja tilanteeseen

Turvallisesti vesillä

Ennakoiva turvallisuus suunnittelu

Taloudelliset
rajoitukset

Toimijoiden
ammattitaito
ja kyky toimia
tavoitteen
suuntaisesti

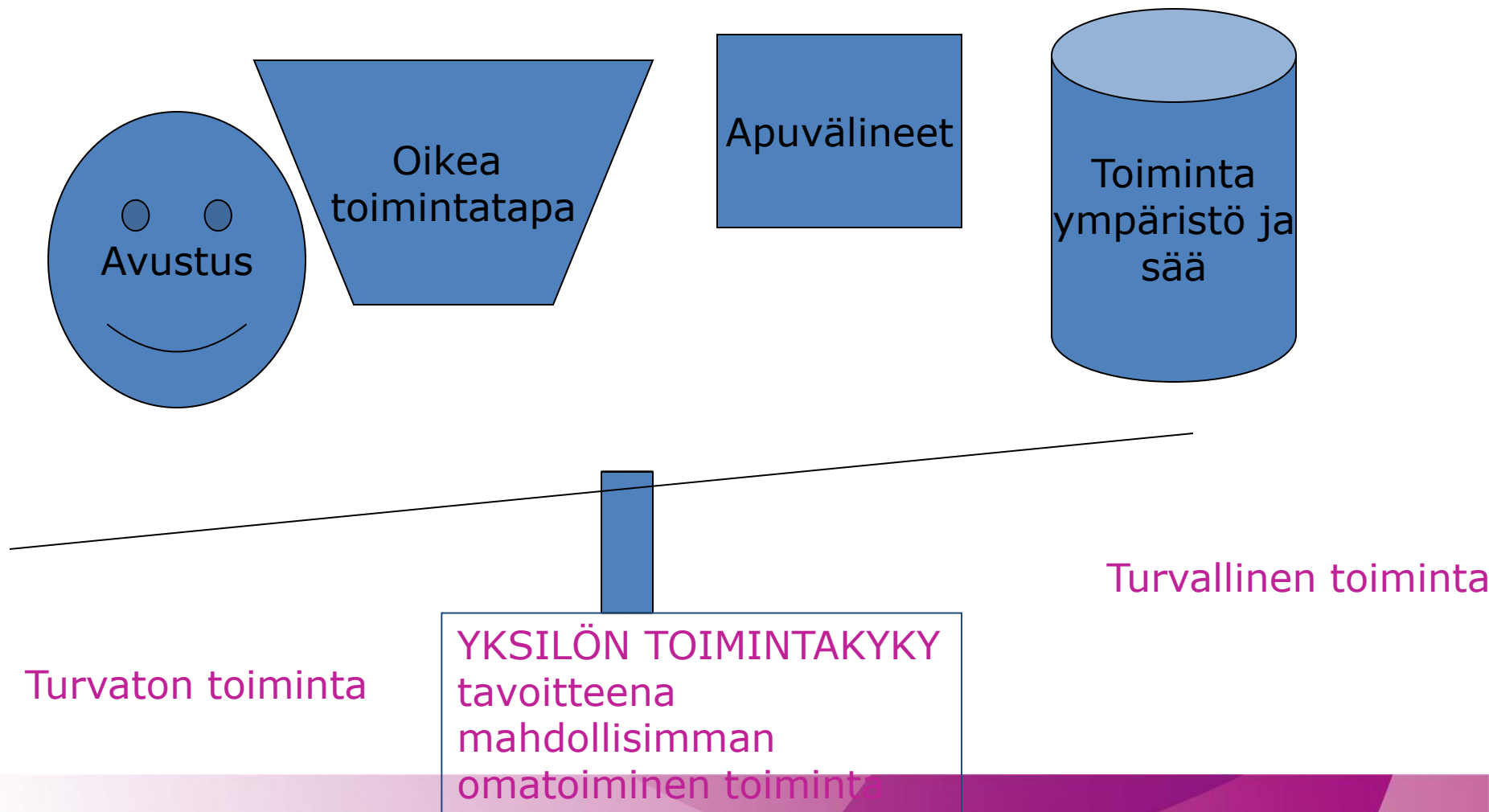

**Tavoitteena
turvallinen
toiminta**

Toiminta,
ympäristö ja
välineet

Osallistujien
toimintakyky

Tilannekohtainen turvallisuus

7. Luonnon merkitys yksilölle

- Esteettinen
- Toiminnallinen
- Psyykkinen

Esteettiset arvot

Toiminnallinen merkitys

Psyykkiset arvot

Erityislasten vanhempien vaellus- /parisuhdeleiri Lapissa

Kanootin rakennuskurssit Runnilla

Valmista kanoottia kokeilemassa

Aivoliitto

Perhelomaa erityislapsiperheille Runnilla Aivoliitto

Perheet sulutettuna

Patikointia ja melontaa

Kullanhuuhdontaa

Kuva satoa

Tavoitteet vuonna 2002

•Yksilötasolla

- sosiaalisen verkoston kasvu ja rohkaisu vuorovaikutukseen
- roolien löytyminen
- positiivisen ja realistisen minäkuvan muotoutuminen
- uskallus toimia luonnossa ja arjessa
- motivointi omasta kunnosta huolehtimiseen
- itsensä hyväksyminen
- fyysisen kunnon, kehon hahmottamisen ja koordinaation kehittyminen

•Yhteiskunnan tasolla

- edistää erityisryhmien mahdollisuuksia liikkua luonnossa

=VOIMAANTUMINEN

Erään lomalaisen voimaantumispalaute

- Elämää ei mitata hengenvetojen määrällä, vaan niiden hetkien määrällä, jotka saavat henkemme salpautumaan....

- Sellaisia hetkiä ja näkymiä oli Ilomantsissa paljon. Toivottavasti mahdollisimman moni saisi kokea samanlaisia elämyksiä ja yhtä loistavaa ryhmähenkeä tulevaisuudessakin vastaavanlaisilla lomilla.
Tällaiset matkat on kultaa arvokkaampia, kunpa ihmiset hoksaisivat sen.

- Meidän porukka Möhkössä oli ihan huippu, kaiken sen sekoilemisen ja nauramisen lomassa kaikista löytyi myös se rauhallinen ja vakavampi puoli ja käydyt keskustelut olivat mahtavia, niin kuin myös naurut.
Kaikkiaan matka antoi uskomattoman paljon uutta voimaa, uskallusta, tyyneyttä, rauhaa, ystäviä, muistoja, niitä ei mikään voi viedä pois.

- Joskus on lähdeittävä kauas, että näkee asiat selvemmin ja pystyy tekemään ratkaisuja, mulle matka oli myös harkinta-aikaa ja reissun jälkeen erosin miehestäni. Vaikka ratkaisu tuntuikin alussa pelottavalta, niin loppujen lopuksi, tässä elämässä tuskin on enää mitään pelättävää, elämä kantaa.
Kiitos, että sain olla mukana.

